**Per email verzonden**

| | |
|---|---|
| Datum | 2 februari 2026 |
| Uw kenmerk | 2025-0000626277 |
| Ons kenmerk | InBn-25122882 |
| Pagina | 1 van 5 |
| Betreft | Verzoek om uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets inzake Implementatiebesluit herziene richtlijn consumentenkrediet |

Geachte heer Heinen,

Op 20 januari 2026 verzocht u de Autoriteit Financiële Markten (**AFM**) om een uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets (hierna: de **uitvoeringstoets**) van de wijziging van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (hierna: **BGfo**), het Besluit kredietvergoeding (hierna: **Bk**) en het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector (hierna: **Bbbfs**) ter implementatie van Richtlijn (EU) 2023/2225 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 2008/48/EG (hierna: het **implementatiebesluit**).

Met het implementatiebesluit worden nieuwe taken opgelegd aan de AFM. Deze brief bevat het resultaat van de uitvoeringstoets. Uit deze toets, die in samenhang moet worden bezien met de uitvoeringstoets van de implementatiewet[1], volgt dat de meeste taken waarschijnlijk uitvoerbaar zijn. In de gewijzigde regelgeving ontbreken echter verschillende elementen of lijken elementen niet in lijn met de herziene richtlijn. Daarom geeft de AFM in paragraaf 3 van deze brief een aantal belangrijke aandachtspunten mee. Deze punten zijn van belang voor de uitvoerbaarheid en de handhaafbaarheid.

## 1. Inleiding

Het implementatiebesluit strekt samen met de Implementatiewet herziene richtlijn consumentenkrediet (hierna: **de implementatiewet**) tot implementatie van de Richtlijn (EU) 2023/2225 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten (hierna: **de CCD2**) en tot intrekking van Richtlijn 2008/48/EG (hierna: **de richtlijn**). De CCD2 beoogt de totstandkoming van een interne markt voor krediet te bevorderen en een hoog niveau van consumentenbescherming te

[1] Autoriteit Financiële Markten. Verzoek om uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets inzake Implementatiewet herziene richtlijn consumentenkrediet. 13 mei 2025.

waarborgen. Het gewijzigde BGfo resulteert voor de AFM in nieuwe taken voor het toezicht op kredietaanbieders en -bemiddelaars, o.a. in het kader van de kredietwaardigheidsbeoordeling, informatie die aan consumenten moet worden verschaft, reclameverboden, precontractuele informatie, informatieverstrekking, adviesverlening en maximumvergoedingen die kredietgevers bij kredietnemers in rekening mogen brengen.

De CCD2 diende op 20 november 2025 in nationale wet- en regelgeving te zijn geïmplementeerd. Er is echter enige vertraging ontstaan bij de implementatie. De bepalingen van de CCD2 dienen uiterlijk 20 november 2026 van toepassing te zijn. De AFM hoopt dat verdere vertraging beperkt blijft, zodat zowel de (financiële) ondernemingen als de AFM zich tijdig kunnen voorbereiden.

## 2. Overzicht taken

De voornaamste aanpassingen in het BGfo hebben betrekking op de kredietwaardigheidstoets. De open norm voor verantwoorde kredietverstrekking uit artikel 4:34 van de Wet op het financieel toezicht (**Wft**) wordt in het BGfo nader ingevuld. Met het implementatiebesluit komen de bestaande grensbedragen voor het opvragen van voldoende schriftelijke informatie ter verificatie van de financiële positie van de klant (€ 1.000) en de raadpleging van het Centraal Krediet Informatiesysteem (**CKI**) van het BKR (€ 250) te vervallen. Voor de verificatie wordt een open norm voorgesteld, terwijl de verplichte raadpleging van het CKI voor ieder krediet gaat gelden. Hiermee vervalt ook de impliciete ondergrens voor het uitvragen van de financiële situatie van de klant, waarvoor werd aangesloten bij het grensbedrag voor CKI-raadpleging. Verder heeft de consument in het geval van een geautomatiseerde gegevensverwerking bij een kredietwaardigheidstoets te allen tijde recht op menselijke tussenkomst en moeten aanbieders van doorlopend krediet bij een heropname een nieuwe kredietwaardigheidstoets uitvoeren, als de laatste kredietwaardigheidstoets ouder dan één jaar is.

De overige wijzigingen hebben voornamelijk betrekking op de informatieverstrekking aan de consument. Algemene informatie betreffende het aangeboden krediet moet kosteloos beschikbaar worden gesteld, er zijn vier nieuwe reclameverboden opgenomen en bij drie typen kredietovereenkomsten gaat een licht regime van precontractuele informatieverplichtingen gelden. Tot slot wordt voorgeschreven dat in het kader van advies een toereikend aantal proposities in het productassortiment moet worden opgenomen.

In het Bk worden wijzigingen doorgevoerd met het oog op de scope-uitbreiding van de CCD2, waarmee met name ook kortlopend krediet binnen het toepassingsbereik worden gebracht. Zo wordt het aanbieders van krediet in de vorm van uitstel van betaling toegestaan om, in plaats van een rentevergoeding, een jaarlijkse vergoeding die losstaat van het uitstaande saldo gedurende die periode in rekening te brengen van maximaal € 60 en kunnen zij een vertragingsvergoeding rekenen van € 20 per keer met een maximum van € 60 per jaar.

Het Bbbfs wordt aangepast. De artikelen die met de implementatiewet komen te vervallen, vervallen ook in het Bbbfs. De nieuwe artikelen, volgend uit de implementatiewet en het implementatiebesluit en die beboetbaar zijn gesteld in de implementatiewet, worden in het Bbbfs toegevoegd.

## 3. Uitvoerbaarheid

In de uitvoeringstoets van de implementatiewet zijn wij al uitgebreid ingegaan op de uitvoerbaarheid van de nieuwe taken die volgen uit de implementatiewet. Deze uitvoeringstoets moet in samenhang worden gelezen met de uitvoeringstoets van de implementatiewet. De nieuwe taken die door het implementatiebesluit worden opgelegd aan de AFM zijn waarschijnlijk uitvoerbaar, maar omdat er verschillende elementen ontbreken of niet in lijn lijken met de CCD2, kan de AFM de uitvoerbaarheid nog niet volledig beoordelen. Wij geven daarom een aantal belangrijke aandachtspunten mee.

*i. De open norm voor verificatie van de financiële positie is niet in lijn met de CCD2*

Wat betreft de aanscherping van de verificatiegrens uit artikel 113 BGfo is de AFM van mening dat het uitgangspunt in de CCD2 is dat alle in het kader van de kredietwaardigheidstoets uitgevraagde informatie wordt geverifieerd. In de huidige tekst en toelichting van het implementatiebesluit wordt een open norm voorgesteld, wat impliceert dat bij bepaalde lage, kortdurende kredieten met beperkt risico verificatie (deels) achterwege kan blijven. Dit is volgens de AFM niet in overeenstemming met de CCD2. Artikel 18, derde lid, van de CCD2 schrijft voor dat de informatie betreffende de financiële positie van de klant die overeenkomstig dit lid is verkregen, naar behoren wordt geverifieerd. Dit zou de AFM daarom graag aangepast zien in het implementatiebesluit.

*ii. Definitie doorlopend krediet voor uitstel van betaling behoeft verduidelijking in het Bk*

Over de maximering van de kosten van het krediet merkt de AFM op dat er betreffende artikel 6a en artikel 12 van het Bk onduidelijkheid kan ontstaan over de definitie van doorlopende kredietovereenkomsten waarmee uitstel van betaling kan worden verleend. Uit de toelichting blijkt dat dit specifiek betrekking heeft op kaarten met uitgestelde debitering en ‘koop nu, betaal later’-krediet. De term ‘uitstel van betaling’ strekt zich in de basis echter uit tot alle vormen van goederenkrediet, net als de term ‘koop nu, betaal later’. Hoewel in artikel 2a van het Bk de mogelijkheid van meerdere vormen van vergoeding bij deze kredieten wordt verbonden aan voorwaarden in de vorm van productkenmerken, is daarmee het begrip zelf echter niet gedefinieerd. Omdat er in de artikelen 6a en 12 Bk niet wordt verwezen naar deze voorwaarden, is niet duidelijk of deze voorwaarden ook voor de definitie in deze artikelen van toepassing zijn. Deze onduidelijkheid acht de AFM onwenselijk en zij verzoekt daarom de definitie van doorlopend krediet voor uitstel van betaling, maar in principe die van alle kredietsoorten, te definiëren aan de hand van productkenmerken, in plaats van de nu gangbare benaming. Mede met het oog op toekomstige proposities.

*iii. Nadere uitwerking productinterventiebevoegdheid ontbreekt*

Ten aanzien van de productinterventiebevoegdheid, die met de implementatiewet wordt opgenomen in artikel 1:77q van de Wft, geldt dat de nadere uitwerking van deze bevoegdheid in lagere regelgeving, waarnaar wordt verwezen in de toelichting op de implementatiewet, niet is opgenomen in het implementatiebesluit. Ten behoeve van de uitvoerbaarheid verzoekt de AFM om dit alsnog verder uit te werken.

*iv. Boetecategorieën BW-artikelen ontbreken in Whc*

Met de implementatiewet is een aantal artikelen uit het Burgerlijk Wetboek toegevoegd aan onderdeel b van de bijlage van de Wet handhaving consumentenbescherming (**Whc**). Hierdoor kan de AFM voor overtreding van deze artikelen een bestuurlijke boete opleggen. Het Bbbfs is echter niet aangepast op dit punt, waardoor er voor een overtreding van deze artikelen nu geen boetecategorie is vastgesteld. Overigens is in het huidige onderdeel b van de bijlage van de Whc reeds artikel 7:121 BW opgenomen, waaraan in de huidige Bbbfs eveneens geen boetecategorie is toegekend. De AFM verzoekt daarom dit alsnog te doen.

*v. Registratievereisten voor 'koop nu, betaal later'- bemiddelaar ontbreken*

In de uitvoeringstoets van de implementatiewet is al ingegaan op de uitvoeringsgevolgen van de registratieplicht door de aanbieder van 'koop nu, betaal later'- bemiddelaars. De wijziging van het Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft ontbreekt echter bij dit implementatiebesluit, waardoor de registratievereisten onbekend zijn voor de leveranciers van roerende zaken en diensten die een grootbedrijf zijn en bemiddelen in 'koop nu, betaal later'-diensten. Hierdoor kan de AFM niet beginnen met de voorbereiding voor de registratieaanvragen en geen registratieaanvragen in behandeling nemen. Gelet op de mogelijke grootte van deze groep is het voor de AFM en voor de sector van belang dat de vereisten voor de registratie op korte termijn duidelijk worden.

Ten slotte merkt de AFM ten aanzien van 'koop nu, betaal later'-krediet op dat de grens voor het registreren van kredieten in het CKI, anders dan bij raadpleging, nu niet wettelijk geregeld is. Als deze grens (ook € 250) niet wordt aangepast, dan blijven kleine kredieten grotendeels uit zicht. Dit kan alsnog leiden tot een onwenselijke stapeling van dit soort kredieten. Wij adviseren dit bedrag daarom aan te passen.

## 4. Bekostiging

Het toezicht op deze taken is in principe voorzien in het kostenkader 2025-2028 van de AFM, maar wij verwijzen daarbij naar de eerder gemaakte kanttekeningen in de uitvoeringstoets betreffende de implementatiewet. De voornaamste kanttekeningen in dit kader worden hieronder herhaald.

De uiteindelijke omvang van de toezichtpopulatie zal een belangrijke invloed hebben op de hoeveelheid benodigde capaciteit. Ten behoeve van de beoordeling van de uitvoerbaarheid van de hierboven genoemde registratieplicht, schatte de AFM in dat de bemiddelaars zich gemiddeld bij 2 aanbieders registreren. Het is echter mogelijk dat deze partijen zich bij 10 verschillende 'koop nu, betaal later'-aanbieders laten registreren. In dit geval moet de AFM 800 registraties behandelen in plaats van de verwachtte 160 registraties. Daarnaast verwacht de AFM meer capaciteit nodig te hebben voor het behandelen van registratieaanvragen betreffende deze partijen, als de toelatingseisen die in lagere regelgeving nog moeten worden vastgesteld, uitgebreider zijn dan bij de huidige registratie van verbonden bemiddelaars of het aanmelden van aangesloten ondernemingen.

Bovendien zijn IT-aanpassingen in de AFM-systemen nodig om de nieuwe registratieplicht te implementeren, waaronder de inrichting van een nieuw registratietype en het realiseren van een aanmeldproces via aanbieders. Dit komt neer op een middelgrote IT-aanpassing met impact op meerdere systemen. Het huidige kostenkader voorziet niet in de financiering van deze IT-aanpassing.

Als er meer capaciteit nodig is om toezichttaken uit te voeren dan is toegewezen, zal de AFM eerst nagaan of de benodigde capaciteit kan worden opgevangen binnen haar begroting en bijbehorend kostenkader. Als dit niet mogelijk is, gaat de AFM graag in gesprek met het ministerie van Financiën om een passende oplossing te vinden.

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

J.R. Heuvelman
Bestuurslid

N.M. Aartsen
Afdelingshoofd Lenen, Sparen en Retailbeleggen